

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Sermo sit discretus, consideratus. Ex Veteri, & Novo. Ex Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. III.

Sermo sit discretus, consideratus.

Ex Veteri, & Novo.

Superponite digitum ori vestro. Job. 21. 5. Quia digitus quaque discernimus; non incongruè per digitum discretio designatur. S. Gregor. mor. l. 15. c. 22. hic.

Os iusti meditabitur sapientiam, lingua ejus loquetur iudicium. Pl. 36. 30. Præter naturam, & ordinem rerum, iusti ori meditationem attribuit: cum mentis propria sit, & oris pronuntiare quæ meditatus es: quia non temerè loquendum; sed verba præmeditanda. Deinde os hic mentem significat: sicut nomen cor, etiam pro mente, & intellectu, accipitur. Pinna Ethol. 68.

In ore fatuorum cor illorum; & in corde sanctorum os illorum. Eccl. 21. 29. q. d. fatui, quidquid habent in corde, id ore effutunt: nesciunt enim sensu sua celare. Hinc videntur, cor non intrà viscera, reconditum habere, sed in ore, omnibusque patulum, & expositum. E contra sapientes ore nihil proferunt, nisi quod prius in corde bene expenderunt, juxta Pl. 36. *os iusti meditabitur sapientiam &c.* quia scilicet iustus os habet in corde. Hinc Pl. 51. 4. *totà die iniustitiam cogitavit lingua tua.* Ubi Origenes: cor fatuorum in superficie situm est, non in profundo; ad labia exilit. Sic olim dictum est: Græcis sermonem è labiis ecore; Romanis è mente, & corde, proficisci. Cornelius hic.

Cogitabat, qualis esset ista salutatio? Luc. 1. 29. Docemur, nunquam loqui, dum animum aliqua perturbatio subit, in qua contingit loqui, de quibus gravis oritur poenitudo. Pl. 76. 5. *turbatus sum; & non sum locutus.* Stella hic.

Sit omnis homo velox ad audiendum; tardus autem ad loquendum. Jacobi 1. 19. Sic tardus erat Moyses; quod opponit, ut legationem abnuat. Ex. 4. 10. *impeditioris, & tardioris lingua sum.* Non quòd loqui ad regem non possit copiosè, qui erat potens in verbis, ut notat Orig. hom. 3. in Exod. sed ut tutius, & cautius, loqueretur. Velloso in Judith 7.

Ex Patribus, & aliis.

Alliga sensum tuum fide, taciturnitate alliga sermones tuos, impone jugum ori tuo; nè indomità cervicè verborum se jactet. Impone pondus, ut cautò omnia, quæ loquimur, trutinemus examine. S. Ambros. Oet. 22. in Pl. 118. Loquetur lingua mea verbum tuum.

Alliga sermonem tuum, nè luxuriet &c. Sit restrictior, & ripis suis coëreatur. S. Ambros. lib. 1. offic. c. 3.

Laqueus adversarii est sermo noster: sed etiam ipse non minùs adversarius est nobis. Loquimur plerùmque, quod excipiat inimicus; & quasi nostrò gladio nos vulneret. Id. ib. c. 4.

Dum quidpiam enarras, noli multùm adseverare; sed potiùs dubitationem significa: nec fa-

cile in verbis reprehendi poteris. S. Ephrem de perfectione Monachi.

Natura dedit pluribus animalibus auditum; loquelam non dedit, nisi homini animali rationali: ut ex hoc ostenderetur, quòd locutio debet esse rationalis. Sanct. Thom. Aqu. D. 3. Pasch.

In locutionibus vestris, non cor in lingua; sed linguam potiùs in corde tenetis. B. Humbertus de ordinatione hominis in se c. 52.

Videtur mihi, quòd homo deberet habere collum ad instar gruis; ut quasi per multos nodos transfret verbum, antequam ex ore progrediretur. Dicebat B. Egidius, tertius socius S. Francisci Seraph. Boll. 23. Aprilis.

Rex quidam volebat hæredem unum de tribus filiis, qui sapientius ad interrogationem responderet. Interrogatus senior: si optio daretur, ut avis esset, qualis esse vellet? respondit: aquila; quòd altius volet, & aliis dominetur.

Secundus respondit: falco; quòd delicatè nutriatur. Tertius: grus longi colli; ut verba cum deliberatione matura ad os è corde venirent. Huic adjudicata hæreditas. Broymard Lingua.

Auceps in ardearum venatu non dimittit falconem, nisi prius viderit ardeam: venator fune tenet canem, dum conspexerit feram. Et nos incauti evolare verba permittimus, antequam utilitatem ullam cernamus: aëri, & ventis, loquimur; cum sciamus, non perinde ad nos redire verba, ut ad suos dominos manufacta animalia. Ad aucupem revolat falco; ad venatorem recurrit canis; verbum semel emissum, nullis artibus ad authorem revocari potest; volat aeternum irrevocabile verbum. Drexelius Orb. Phaët. c. 41. §. 4.

Sanctum præceptum Philosophiæ: Sic loquendum cum hominibus, tanquam dij audiant. Macrobius Saturn. l. 1. c. 7.

Dicebat Zeno cuidam juveni in academia de ineptis rebus loquenti: Linguà in mentem intinctà loquere. Stobæus l. 3.

Horologium. Lem: *Non sinè pondere sonus.* Eccl. 21. 28. *labia imprudentium stulta narrabunt; verba prudentium statè ponderabuntur.* Picinelli.

Sagitta, Lem: *nescit emissa reverti.* Peenitet quidem omnino, tam incautè noxia protulisse; sed remedium non accurrit: quia, quod semel emissum est, non possumus revocare. Petr. Dam. l. 74. de vitiis linguæ. Picinelli.

§. IV.

Sermones mali, vani.

Ex Veteri, & Novo.

Inimicitias ponam inter te &c. Gen. 3. 15. S. Basilius hom. 9. putat, pro remedio loquacitatis mulieri indictam inimicitiam; nè amplius cum hoste serpente loqueretur.

Non sum eloquens ab heri. Ex. 4. 10. Qui cum Deo multa locutus, cur tardior se ad loquendum ait? Philo lib. quòd potiori deterius insidietur: tardæ linguæ se dicit ad profanas, & Ægyptiacas, voces; qui tamen patriam, & san-